

TMMOB 2. MÜHENDİSLİK MİMARLIK KURULTAYINA DOĞRU

TMMOB 2. Mühendislik Mimarlık Kurultayına yönelik olarak Ankara Mühendislik Mimarlık Yerel Kurultayı 24 Kasım 2001 tarihinde gerçekleşti. Nisan 2002 tarihinde toplanacak TMMOB 2. Mühendislik Mimarlık Kurultayına taşınmak üzere, Ankara Yerel Kurultayında katılımcıların oybirliği ile oluşturdukları karar taslakları aşağıdaki şekilde gerçekleşti.

Mesleki Yeterlilik/Mesleki Yetkinlik

Karar Taslakları

1- TMMOB ve Mesleki Odaları, Mühendislik ve Mimarlık mesleğinin uygulama alanlarında çeşitli nedenlerle ortaya çıkabilecek olan, yanlış, kusurlu, yetersiz ürün kullanımı ve uygulamaların, doğal ve kültürel çevreyi tahrip, insan sağlığını risk altına sokma veya yaşama hakkını engelleme, bireyin, toplumun, insanlığın her türlü zararına yol açma gibi sonuçları olduğunun bilincindedirler. TMMOB ve Mesleki Odaları bu bilinçten hareketle mesleğin uygulanmasında kasıtlı veya kasıtsız; yanlış, kusurlu, yetersiz ürün uygulamalarının ortadan kaldırılması veya en aza indirilmesi konusunda gerekli tüm çabayı gösterir, bu hususta gerekli her türlü yasal, idari, mesleki, eğitsel girişimleri düzenler, gerekli kurumları ve mekanizmaları oluşturur.

2- TMMOB ve Odalar, toplumun güvenliğini, sağlığını ve gönencini (yaşanabilirliğini), doğal ve kültürel yaşam ortamlarını doğrudan etkileyen alanları önceliklerine göre belirleyerek, bu alanlardaki gereksinmelere uygun olarak tanımlanacak bilgi ve beceri düzeylerine göre mesleki yeterliliğin belirlenmesini, geliştirilmesi ve belgelenmesini sağlarlar. Bu yetkinin yasal dayanaklarının daha açık bir ifadeye kavuşması için Mühendislik ve Mimarlık Hakkındaki Yasada ve TMMOB Yasasında değişiklik yapılması için girişimlerde bulunurlar.

3- TMMOB her meslek grubunun kendi ihtiyaçlarına ve şartlarına bağlı olarak kaliteli ve güvenilir hizmet ve üretim sürecinde düzenlemelere gitmesini teşvik eder. Meslek odalarının bu konudaki çalışmalarının koordinasyonunu sağlar. TMMOB "Yetkin Mühendislik" konusunu bu tür çabaların olumlu bir sonucu olarak değerlendirir. Bu uygulamaya ihtiyaç duyan Meslek Odalarının koordinasyonunu düzenleyerek çerçeve yönetmeliğin oluşturulmasını gerçekleştirir. Meslek Odaları, uygulama yönetmeliklerini kendileri hazırlar.

Mesleki Denetim

Karar Taslakları

1. Mühendislik ve mimarlık etkinliklerinin toplum yararı gözetilerek, bilim ve tekniğin gereklerine, yasal kurallara, mesleki davranış ilkelerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla önceden belirlenmiş kriterlere ve düzenlemelere göre kamusal bir görev olarak denetlenmesi örgütümüzün temel amaçlarından birisidir. TMMOB ve Odalar, toplumun güvenliği, sağlığı ve gönenci bakımından öncelikli alanları belirleyerek bu çalışmaları yaygınlaştırırlar, mevcut uygulamaları geliştirirler, örgütümüzün bu alandaki

yetkisinin yasal dayanaklarına sahip çıkılacak ve bu dayanakların açıklığa kavuşması ve genişletilmesi için girişimlerde bulunurlar.

2. Mühendislik ve mimarlık etkinliklerinin sonunda elde edilen ürünlerin toplum yararı gözetilerek, bilim ve tekniğin gereklerine ve yasal kurallara uygunluğunu ve bunlara uygun olarak işletilmesini ve bakımının yapılmasını sağlamak amacıyla önceden belirlenmiş kriterlere ve düzenlemelere göre kamusal bir görev olarak denetlenmesi örgütümüzün temel amaçlarından bir başkasıdır. TMMOB ve Odalar, toplumun güvenliği, sağlığı ve gönenci bakımından öncelikli alanları belirleyerek bu çalışmalarını yaygınlaştırır, mevcut uygulamaları geliştirirler, örgütümüzün bu alandaki yetkisinin yasal dayanaklarına sahip çıkılacak ve bu dayanakların açıklığa kavuşması ve genişletilmesi için girişimlerde bulunurlar.

Örgüt Birimlerinin Hizmet Üretimi

1. Meslek Odalarımız; uzmanlık alanında kamu çıkarlarının korunmasına, mesleğin ve meslektaşların haklarının savunulmasına yönelik çalışmalar yanında, varlık nedeni olan mesleki teknik çalışmalardan da kopmamalıdır.

2. Odalarca yürütülecek hizmetlerde ve hizmet karşılığı elde edilen gelirlerde gözetilecek temel ilke meslek, meslektaş, ülke ve toplum çıkarları doğrultusunda yürütülen çalışmaları sektöre uğratabilecek bağımlılık ilişkilerine yol açılmaması olmalıdır.

3. Ticari amaçlarla kurulmuş herhangi bir kurumun yapacağı veya yapmakta olduğu faaliyetler Odalar için örnek alınmamalıdır. Yayınlanacak kitaplar, periyodikler, düzenlenecek uzmanlık eğitimleri, mühendislik mesleğinin geliştirilmesine ve uygulama alanlarına yönelik kurs ve seminerler esas gelir alanı olarak görülmemelidir.

4. Kamu kuruluşlarına, özel kurum ya da kişilere verilen hizmetler tek yanlı bozulabilecek protokollere dayanıyor ise örgüt bütçesi ağırlıklı olarak bu hizmetlerden herhangi biri üzerine kurgulanmamalı, gelir kaynakları mümkün olduğunca çeşitlendirilmelidir. Söz konusu hizmetler yalnızca, kamusal denetim alanında verilmeli, protokollerin içeriğinin örgütsel bağımsızlığı tehdit etmesine izin verilmemeli, verilen hizmetler üyelerimizin yürüteceği hizmetler değil, bu hizmetlerin denetimi anlamında olmalıdır.

5. Kamu çıkarlarının korunması meslek odalarının uzmanlık alanında toplumun ve ülkenin çıkarlarını savunan bir örgüt olmasını zorunlu kılar. Bu tanım gereği meslek odaları mesleki çalışmalar yürütürken halkı bilgilendirmek bilinçlendirmek, çevreden yana, emekten yana, üretimden yana, tüketicinin korunmasından yana olmak, topluma dayatılan politikaları sorgulamak, kamu çıkarları doğrultusunda toplumu bilinçlendirmek ve bu politikaları sunmak görevi ile yükümlüdür. Böylesine geniş bir alana yayılan sorumlulukların ve hizmetlerin yerine getirilebilmesi ancak ve ancak ekonomik ve kurumsal anlamda güçlü, ülke genelinde yayılmış bir örgütlenme ağına sahip olan, örgüt-üç ilişkilerinin ve Oda üye ilişkilerinin sağlıklı bir şekilde yürütüldüğü yapılanlar ile mümkün olabilir.

6. Meslek Odalarının gelirleri; üye ödentileri öncelikli olmak üzere, Odaların uzmanlık alanında bağımsız olarak gerekçelediği sürekliliği olan etkinliklerden sağlanmalı ve bu etkinliklerden yararlanan üyeler bedelini ödemelidir.

7. Mesleki etkinliklerden sağlanan kaynakların üyelere ve topluma hizmet olarak geri dönmesinin araçlarının etkinleştirilmesi, örgütün kaynaklarının ortak kullanıma açılması mekanizmaları yaratılmalıdır.

Mesleki Davranış İlkeleri

Karar Taslakları

1- Mühendislerin ve mimarların mesleki sorumlulukları, mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin topluma, doğaya, çağımıza ve geleceğimize olan etkileriyle doğrudan bağlantılıdır. Ekteki TMMOB Mesleki Davranış İlkeleri, mühendislerin ve mimarların mesleki etkinliklerinde göz önünde bulundurmaları gereken değerleri, kararlarına kılavuzluk edecek bir toplumsal sözleşmenin öğelerini vermek için hazırlanmış ve kabul edilmiştir.

2- TMMOB Mesleki Davranış İlkelerinin belirlenmesinin yanı sıra, geleceğin mühendislerinin ve mimarlarının, bilim ve teknolojinin, mühendislik ve mimarlık etkinliklerinin topluma olan etkilerini, meslek mensuplarının bu etkilerden doğan kişisel sorumlulukları olduğunu, kararlarında başvurdukları değerleri ve etik ikilemleri tanımalarını gerektirmektedir. Bu amaçla, beşeri ve sosyal bilimlerin de katkısıyla, bilgi ve düşünce zenginliği yaratmak, kültürel düzeyi yükseltmek, etik ikilemleri tartışma yeteneği kazanmak için, mühendislik ve mimarlık lisans eğitimi sırasında etik eğitiminin verilmesi için çalışmalar yapılması gerekli görülmüştür.

3- Toplumun güvenliğini, sağlığını refahını ve doğanın dengesini temel alacak ilkeler, ülkemizde uygulanmakta olan sosyal, siyasal ve ekonomik politikaların özendirmediği ya da ödüllendirdiği davranışlarla büyük ölçüde çelişecektir. Bu çelişkili durum kimi meslektaşlarımız açısından geçerli olduğu kadar, kimi işverenler ve kamu yöneticileri tarafından da kendi çıkarlarına aykırı bulunacak ve bu ilkelere uygun davranışlarda bulunacak üyelerimiz üzerinde işsizliğe kadar varan yaptırımlar söz konusu olabilecektir. Olağan dışı koşullara karşın bu ilkelerin uygulanmasına çaba harcayan üyelerin ödüllendirilmesi ve bu uygulama sırasında haksızlığa uğrayan üyelere sahip çıkılması için TMMOB bünyesinde özel bir fon oluşturulması karara bağlanmıştır.

Örgüt Misyonu

1) Temel İlkeler

TMMOB ve bağlı Odaları mesleki demokratik kitle örgütüdür. Demokrat ve yurtsever karakterdedir. Emekten ve halktan yanadır. Anti-emperyalisttir, "Yeni Dünya Düzeni" teorilerinin, ırkçılığın ve gericiliğin karşısındadır. Siyasetin dar anlamını aşar, yaşamın her olayını siyasetle ilişkili görür. Barıştan yanadır. İnsan hakları ihlallerine karşıdır, insanlık onurunun korunmasından yanadır. Örgütsel bağımsızlığını her koşulda korur, gücünü sadece üyesinden ve bilimsel çalışmalardan alır.

Meslek ve meslektaş sorunlarının, ülkenin ve halkın sorunlarından ayrılamayacağını kabul eder. Politikanın oluşturulmasında ve uygulanmasında demokratik merkezîyetçi yöntemleri uygular. Karar alma süreçlerinde demokratik ve katılımcıdır.

Bağlı Odaları ile birlikte, mühendis ve mimarların meslek alanlarını düzenler, üyesinin ve halkın çıkarlarını korur.

Sanayileşme ve demokratikleşme alanlarında durum tespitleri yapar, politikalar ve çözüm önerileri üretir. Ülkenin demokratikleşmesi için çaba sarfeder. Kamuoyu oluşturmaya yönelik çalışmalar içinde tartışmasız yer alır.

Demokratik Kitle Örgütleri ve sivil toplum örgütleri ile ilkeli ve demokratik işbirliği içerisindedir.

2) Çalışma Anlayışı

TMMOB ve bağlı Odalar toplumdaki soyutlanmış "seçkin" mühendis ve mimarların örgütü değil, aksine toplumun içinde yer alan, onun bir parçası olarak toplumla etkileşim içinde bulunan, temsili demokrasi alanının daraltılması ve biçimsel uygulamalar yerine, birlikte üretme ve birlikte yönetme mekanizmalarını güçlendirici çabalara yönelen, rant gruplarının otoriter, sınımsız, hesap vermeyen yönetimlerinin aksine, örgüt içi demokrasisi güçlendirilmiş, seçim dışında da katılım mekanizmalarını yaşama geçiren,

Profesyonellerin ve uzmanların örgütü anlayışını reddeden, aksine kitle örgütü niteliği ile organlarına dayalı çalışmayı yürüten,

Siyaset dışı kalma anlayışlarının tam tersine, her koşulda ve her zaman siyaset yapan, siyasetin dar tanımını aşan anlayışları yapıya hakim kılan, üye ile ilişkilerini, devlet ve egemen kesimlerle olan ilişkilerinin önüne koyan, resmi otorite ile her türlü diyaloga ve işbirliğine açık ama işbirlikçi yaklaşımların dışında kalan,

Örgüt işlevinin deforme edilmesi anlamındaki hizmet üretimini reddeden, aksine üyelerinin hizmetlerinin niteliğini yükseltecek düzenlemeler yapan, norm ve standartları oluşturan ve bunların gelişimine hizmet edecek şekilde denetleyen,

Egemen kesim ve egemen kesim söylemleri ile ters düşmeme anlayışlarını reddeden, aksine üyesinin söz ve kararlarda yetki sahibi olmasını sağlayan,

Kamu hiyerarşisi içinde yer edinme ve örgüt etkinliklerini buna bağlama anlayışların yerine, örgütün kamu önünde saygın yerini korumayı ve geliştirmeyi hedefleyen, örgüt etkinliklerini kendi iç dinamikleri ve kendi kararları ile belirleyen,

Meslek örgütü kavramını, demokratik kitle örgütü özelliğinin önüne çıkartarak, meslekçi eğilimleri güçlendiren anlayışların aksine, mesleki-demokratik kitle örgütü anlayışlarını hayata geçiren,

Her türlü yapılanma ve örgütlerle olan ilişkisinde, anlamsız hiyerarşik eşitlik anlayışları yerine, ilişkilerinde bu yapıların toplum içindeki işlevselliklerini ölçü olarak alan,

Hiçbir üyesinin sorununu dışlamayan, ancak üyesinin büyük çoğunluğunu oluşturan ücretli çalışan mühendis ve mimarların konumları gereği, ücretli çalışan kesimlerle ve onların örgütleri ile ilişkilerini güçlü hale getiren,

Örgütün uluslar arası ilişkilerini güçlendiren,

Dünyayı, ülkeyi ve yaşamı tanıyan, anlayan ve ona göre politikalar üreterek yaşama geçiren bir çalışma anlayışı içerisindedir.